
**АРХЕОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛЬВІВСЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ В 1995 р. / За ред. М. А. Пелешішина.— Львів:
Видавництво Університету, 1996.— 39 с., іл.**

О. Л. Позіховський

Сьогодні, коли фінансові і видавничі можливості багатьох наукових і навчальних інституцій обмежені, поява нової збірки чи журналу є надзвичайно відрадним явищем. Тому варто відзначити видання кафедри археології, античності та середньовіччя Львівського державного університету ім. І. Франка під редакцією професора М. А. Пелешішина.

Збірка складається з п'яти статей і відкривається коротким вступом, у якому, справедливо відзначаючи недостатню кількість публікацій археологічних джерел, що не завжди дає «змогу студентам створити власну думку», автори висловлюють сподівання «хоч би частково заповнити цю прогалину» (с. 3).

Найбільшою за обсягом та інформацією є стаття завідувача кафедри професора М. А. Пелешішина «Дослідження на горі Жупан у Винниках», присвячена результатам розкопок 1995 р. однієї з найповніше вивчених пам'яток культури лійчастого посуду в Україні. Дослідження поселення провадяться археологічною експедицією університету протягом десяти років. За цей час накопичено багатий речовий матеріал, найбільша концентрація якого спостерігається біля залишків наземних об'єктів. Відзначається спільне знаходження кераміки культури лійчастого посуду і пізньотрипільської, причому в останній переважає кухонний посуд, оздоблений складним орнаментом із відбитків шнура. Ця обставина, очевидно, є доказом спільного проживання двох різноетнічних груп і відносно пізнього датування пам'ятки.

У статті Р. М. Чайки «Нові матеріали досліджень городища Листвин» подається інформація про розкопки цієї пам'ятки X—IX ст. у 1995 р., де поряд з масовим матеріалом, виявлено дві унікальні глиняні гральні кістки. Важливе значення для вивчення оборонної архітектури має факт виявлення у валі дитинця двох стін, викладених з каменю-пісковіку без зв'язуючого матеріалу.

Коротке повідомлення В. А. Рудого «Дослідження селища VIII—IX ст. біля присілка Стині» присвячене дослідженню малого селища культури Лука-Райковецька в околицях м. Новояворівська, де розкопані залишки великого і малого наземних жител.

У статті Р. Я. Береста та В. В. Касюхніча «Дослідження в околицях с. Страдч» подано короткий історію вивчення та детальний опис давньоруського літописного печерного монастиря Домажирової Печери, а також, розташованих поблизу, городища і селищ, що на Яворівщині.

Пам'яткам від бронзової доби до пізнього середньовіччя, обстеженим 1995 р. археологічними розвідками вздовж траси нафтопроводу «Дружба» присвячена стаття П. М. Довганя «Нові матеріали до археологічної карти Золочівського і Бродівського районів Львівської області». На особливу увагу заслуговують матеріали маловивченої у верхів'ях Західного Бугу і Стиру висоцької культури.

Однак певні незручності виникають при роботі з рисунками. Наприклад, текст до рис. 13 варто було б замінити на: «Присілок Стині. Плани жител VIII—IX ст. та виявлена на них кераміка». Під рисунками 20 і 21 не вказано походження та культурну належність знахідок.

Проте висловлені зауваження не применшують значення збірки, виданої одним з найстаріших навчальних закладів України. Сподіваємося на довгі роки життя нового регіонального археологічного видання і на публікації матеріалів не тільки наступних польових сезонів, але й фондів збірок Археологічного музею — одного з найбагатших вузівських музеїв.